

eller Hundrede Millioner Kroner, men den kræver Arbejde; den gentager det Krav, som har lydt flere Gange fra de sønderjydske Arbejderes Side, det Krav, som ogsaa lød under min Regering, og det Krav, som vi søgte at imødekomme gennem det Forslag, som den høje Rigsdag ikke vilde vedtage, hvorved der skulde skaffes Beskæftigelse for disse Tusinder af arbejdsløse.

Det er en Side af Opgaverne i Sønderjylland. Jeg hørte ganske vist med Sorg den ærede Ordfører for Venstre forsikre os om, at offentlige Arbejder kunde ikke nytte noget. Jeg beklager, hvis det er Venstres Opfattelse; og hvis det er Meningen, at offentlige Arbejder i Stedet for at fremmes og fremskyndes skal standses, saaledes som et og andet Tegn kunde tyde paa, saa tror jeg, at Regeringen selv forkorter sit Liv endnu mere, end det ellers vilde blive Tilfældet.

De Krav, der har lydt fra de sønderjydske Arbejdere i den Resolution, som foreligger nu, giver jo Udtryk for en overmaade alvorlig Stemning, ikke mindre alvorlig end den, som kommer til Udtryk, naar betrængte Landmænd klager deres Nød; og baade i Sønderjylland og andre Steder i Landet er der vel en betydelig Fare for den kommunale Virksomhed. Jeg har ladet mig fortælle, at rundt om i Landet og ganske særlig i Sønderjylland er der af de besiddende Landmænd ikke ret mange, som har til Hensigt at opgive nogen Indtægt for sidste Aar. Hvis dette er rigtigt, kan det jo blive ret faretruende for Landkommunernes Eksistens; og dette gaar jeg ud fra er endnu mere alvorligt i Sønderjylland end i det øvrige Land, al den Stund man i Sønderjylland ikke har de samme Regler som her om Fordelingen mellem Indkomst- og Formueskat og Ejendomsskatter, men jo i ganske udpræget Grad tager Kommunernes Indtægter ved Beskatning af Indkomst og Formue. Og hvis man virkelig skriver Nul som Indkomstbeløb for de fleste Landmænds Vedkommende, ja, saa bliver der formodentlig kun nogle formueløse Husmænd, som ikke kan skjule, at de dog har levet i det foregaaende Aar, og derfor maa skrive en vis Indtægt, og saa er der Postbude, Portører, og hvad de nu kan være, som ogsaa har levet, og som altsaa faktisk har haft en Indtægt, de har kunnet leve af. Men de vil ikke alene kunne klare de kommunale Byrder, saa jeg antager, at Situationen vil blive uholdbar. Jeg har jo nok hørt Tale om, at man paa sine Steder i Kommunerne

truer med en Skatteprocent paa 20—25; men jeg vil dog antage, at man her spørger noget.

Imidlertid er Situationen utvivlsomt, ganske særlig i Sønderjylland, men ogsaa mange andre Steder, højst uheldig, et Fænomen, som vi særdeles vel havde Opmærksomheden henvendt paa, hvorfor vi ogsaa foreslog at give Kommunerne et Tilskud, ligesom vi foreslog at sætte Arbejder i Gang og gennemføre Hjelpeforanstaltninger til Landmænd, baade saadanne, som positivt vilde hjælpe dem over Vanskelighederne, og saadanne, som kunde bringe Arbejde og dermed Indtægt til Veje ude i Landet. Alt dette afviste man, og man vil altsaa nu i de kommende Dage vise os nogle andre og bedre Veje.

Jeg henleder Opmærksomheden paa disse faretruende Forhold i Sønderjylland og for øvrigt i mange andre Landkommuner, og jeg tillader mig ogsaa at fremsætte et Spørgsmaal, nemlig om man ikke vil finde det rimeligt som midlertidig Foranstaltning overfor disse kommunale Vanskeligheder hurtigt at gennemføre en Lov om Adgang til en midlertidig kommunal Formueafgift, hvorved Landkommunerne vil blive sat i Stand til at komme over de Vanskeligheder, som de i Øjeblikket har truende for sig.

I det hele opfordrer jeg Ministeriet til at tage Mod til sig. Lad os nu snart faa ren Besked paa dette og alle de andre vigtige Omraader. Det var alt sammen saa let og lige til i Sommer og endnu i Oktober Maaned, i det, som den højtærede Indenrigsminister i mine Velmagtsdage plejede at kalde „den glade Oppositionstid“; i denne glade Oppositionstid da var det alt sammen saa let og lige til, hvor forekom Problemerne ikke lette, naar den nuværende højtærede Handelsminister stod her paa Talerstolen og talte om Erhvervs-krisen! Hvor forekom det ikke let, naar han sagde: „Hvad er det for Smaatterier og Stads, man kommer med her! Det er saa let og lige til, man gør blot saadan og saadan!“ Det gjorde man ikke, den Gang vilde ingen høre, hvad det daværende ærede Medlem Hr. Slesbager mente, men nu har han Magten, og nu maa han gennemføre det, som det den Gang var saa legende let for ham at vise var det rigtige.

Venstre havde ikke Spor af Betæneligheder, Sommeren igennem ved Dag og ved Nat gik det med Krav til Regeringen, med demagogisk Virksomhed mod Regeringen. Hvorfor er der blevet saa stille siden?